

Tale til jubilæet

kære festdeltagere

Det er i disse dage 25 år siden, at en række krisecentre besluttede sig for at slå sig sammen – og danne en landsorganisation - LOKK.

Allerede 7 – 8 år forinden havde de første kvindekrisecentre slået dørene op, som resultat af, at 60érnes kvindebevægelse valgte at sætte fokus på den vold, som kvinder og børn havde måttet leve med gennem mange år. Det var rigtigt og det var fremsynet set, at der var behov for kvindekrisecentrene og kvindekrisecenter-bevægelsen spredte sig hurtigt over hele Danmark og tilbød støtte og husly til kvinder og børn udsat for vold. Langt de fleste krisecentre blev drevet af frivillige og ofte med en hel flad struktur.

De kvinder, der dannede krisecentrene, var pionerer. De bevægede sig på ukendt grund og udviklede metoder til at støtte og hjælpe kvinder ud af voldelige forhold. Der opstod behov for at udveksle erfaringer med andre krisecentre og give hinanden inspiration. Kvinderne brød ikke sammen – de brød ud. Og sammen er vi stærke. Slagord, der for mig at se stadig giver mening.

Der blev holdt landsseminarer, og det stod efterhånden klart for alle, at der var meget nyttig viden at hente hos hinanden – og at krisecentrene sammen kunne sætte vold mod kvinder og børn på den officielle og politiske dagsorden. I weekenden – 16-18. oktober 1987 – mødtes repræsentanter fra 30 kvindekrisecentre på Kolding Højskole. Senere blev en formand blev valgt og efter endnu en tid kom et sekretariat til.

For mig at se betød dannelsen af LOKK på det overordnede plan, at vi ikke kun involverede os i at afbøde skadevirkningerne efter volden for kvinder og børn – men at vi fik et forum og en platform hvorfra vi mere grundlæggende kunne diskutere og tage fat om at få stoppet og elimineret mænds vold mod kvinder og børn. Det er en kolossal vigtig pointe, at vi satte vold mod kvinder og børn på den politiske dagsorden og begyndte at se den i et bredere perspektiv. Det er det, vi kan med LOKK og det er derfor, vi skal fastholde og bevare og udvikle vores samarbejde i og omkring LOKK.

LOKK har, som organisation i den tid, der er gået siden dannelsen, formået at være de voldsramte kvinder og børns talerør overfor ministre, politikere, medierne og dermed også overfor den brede offentlighed samtidig med, at vi har udført vigtige opgaver på området. Vi har blandt andet haft indflydelse på og udført en del af de opgaver, der er ligger i de nationale handlingsplaner og i den nationale strategi.

Vi har i kvindekrisecenterbevægelsen og i LOKK udviklet en bred definition af, hvad vold er. Vi taler om fysisk, psykisk, økonomisk og seksuel vold. - Og det gør vi på baggrund af 25 års erfaring med at drive kvindekrisecentre. Vi har efterhånden fået opbygget og udbygget vores viden om voldens skadevirkninger. Vi har bevæget os fra at være en frivillig bevægelse til i højere og højere grad at blive professionelt drevne kvindekrisecentre hvor viden om vold og konsekvenserne af vold

danner udgangspunkt for vores arbejde og vi arbejder med og for at blive bedre og mere professionelle, samtidig med, at vi værner om værdierne og inputtet fra det frivillige arbejde. Jeg tror på, at der er brug for både frivillige og professionelle. Kvindekrisecentre har forstået at skabe en symbiose mellem de professionelle og det frivillige arbejde, hvor samhørigheden går op i en højere enhed. Det har vi ikke fået mindre gennemslagskraft af.

Samtidig er der tale om en hårfin balance mellem på den ene side at arbejde professionelt og i professionelle systemer og på den anden side bevare rollen som de frivillige – og græsroddernes vagthund overfor de ansvarlige politikere og myndigheder, og det skal vi være bevidste om og vi skal bevare og værne om denne balance. Og hvorfor er det så vigtigt?

Jo - De officielle tal taler om at 26.000 kvinder og 20.000 børn årligt udsættes for vold. Der er tale om skønnede tal, så tallene kan nemt være større. Skiftende regeringer har haft skiftende holdninger til vold mod kvinder og børn – På det politiske niveau hører vi udsagn som at ligestillingen er på plads, kvoter er for køer og ordet køn er nogle steder forsvundet fra voldsdefinitionen. Nu handler det om vold i familien, vold i nære relationer..

Vi hører Mandag Morgen og Trygfonden i deres debatoplæg "Ud af familiens vold" anbefale, at vold i nære relationer overgår fra at være et ligestillingsanliggende med kønspolitisk fokus til i højere grad at være en del af socialpolitikken. Argumentationen er, at et kønsfokus i forhold til vold er årsag til en unuanceret retorik, hvor "mænd er *skurke*, mens kvinder er *ofre*" og det udelukker mange mænd fra at deltage i indsatsen mod vold i nære relationer.

Det er her, at vigtigheden af samhørigheden og samarbejdet med de frivillige kræfter kommer ind. For vi skal ikke lade os kue af skiftende regeringer og magtfulde aktørers bestræbelser på at tale problemerne ned eller ud eller i en gal retning. De frivillige kræfter skal hjælpe os med at turde bevare fokus der, hvor skoen trykker og de skal hjælpe os til at vedblive med at være kreative og nytænkende selvom vi professionelle bliver åndet i nakken af dem, der sidder med pengene og dermed magten.

Jeg mener herudover, at der brug for, at LOKK fremadrettet har en klar kvindepolitisk profil. Hvorfor det? Og hvad mener jeg med en kvindepolitisk profil?

For det første er virkeligheden den, at vi endnu har lang vej igen, førend vi er i mål i.f.t. vores overordnede formål nemlig at bekæmpe og eliminere mænds vold mod kvinder og børn.

Og for det andet så betyder det at have en kvindepolitisk profil for mig dette med bevare fokus på, at det er kvinder og børns behov og interesser, vi varetager i et samfund, der er meget langt fra at være et samfund, hvor der er ligestilling mellem kønnene. Langt fra. (Det kunne jeg sige en masse mere om, men det vil jeg gøre på et andet tidspunkt) Der står i vores etiske retningslinjer, at "vi forpligter os til at tage udgangspunkt i kvindens egen voldshistorie" og det synes jeg faktisk er en lige så afgørende kvindepolitisk pointe, som da de første kvindekrisecentre blev dannet. Det er

desværre ikke blevet umoderne, at kvinder ikke bliver troet på eller taget alvorligt eller respekteret, og derfor i deres nød og desperation må søge ly og beskyttelse på vores krisecentre. Der er ikke for alvor rykket ved magtbalancen mellem kønnene i vores samfund og ligestillingen halter, men selvfølgelig har vores forståelser og vores retorik for den sags skyld ændret sig siden LOKK blev dannet for 25 år siden.

Vi har for mange år siden forladt kvindebevægelsens mere enstrengede udgangspunkt, hvor manden var skurken og kvinden var offeret, og ser i dag volden som en mange facetteret størrelse, der skal forstås med udgangspunkt i forståelser af samfund og samfundsudviklinger, i kultur, etik og moral, i sociale forhold, som et køns- og ligestillingsspørgsmål og også som en størrelse, hvor både mænd og kvinder kan blive tabere og hvor det er vigtigt, at vi som mænd og kvinder står sammen, og samler kræfterne, hvis vi for alvor skal kunne gøre en forskel og flytte grænser.

Ud over at vedblive med at arbejde med en professionalisering af vores kvindekrisecentre, med udgangspunkt i Grundpakken, så mener jeg at et afgørende punkt vil være at få de ikke-voldelige mænd inddraget på en langt mere aktiv måde i fremtiden. Og hvordan det skal kunne lade sig gøre, - ja det må vi samarbejde om – de frivillige, græsrodderne, bevægelserne og de professionelle. Allerbedst ville det være, såfremt der kunne opstå en folkebevægelse mod vold, der både kunne sige fra men i høj grad også kunne sige til og byde alternativer til vold velkommen.

Så i fremtiden skal LOKK fortsat spille en central rolle, både som indpisker, kritiker, inspirator og som samarbejdspartnere i forhold til myndighederne og politikerne og græsrodder.

Vi er nået et godt stykke, der er en masse godt arbejde i gang.

Og vi kan være stolte - alle os, der arbejder for sagen.

Jeg er i hvert fald stolt af at stå her som formand for denne organisation, og fortætter meget gerne kampen og samarbejdet med jer alle sammen.

Godt jubilæum og god fest.